
ปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*

POLITICAL FACTORS THAT AFFECT INVESTING IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

นพรัตน์ ประมวลวัลลิกุล¹, กมลพร กัลยาณมิตร², สถิตย์ นิยมญาติ³ และ ทศนีย์ ลักขณาภิชนชัย⁴

Nopparat Pramuanwanlikul¹, Kamolporn Kalyanamitra², Satit Niyomyaht³,

and Tassanee Lakkhanapichonchat⁴

¹⁻⁴มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹⁻⁴Bangkokthonburi University, Thailand

Email: Primjaprim@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพิจารณาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของความไม่แน่นอนทางการเมืองต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารในบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 5 คน นักการเมือง จำนวน 5 คน นักวิชาการ จำนวน 5 คน นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 10 คน รวมจำนวน 25 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบสรุปพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า 1) การพิจารณาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ การต่อต้านสินค้าจากเหตุจูงใจทางการเมือง การชุมนุมประท้วง ความรุนแรงทางการเมือง การประกาศเคอร์ฟิว/การใช้กฎอัยการศึก การปฏิวัติรัฐประหาร การเลือกตั้ง/การยุบสภา และการลาออกจากตำแหน่งสำคัญ ซึ่งพบว่าปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนและความผันผวนในตลาดหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ นักลงทุนมีแนวโน้ม

* Received 23 March 2025; Revised 22 April 2025; Accepted 29 April 2025

ที่จะลดการลงทุนหรือหันไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ปลอดภัยเมื่อเผชิญกับเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีความไม่แน่นอน 2) การวิเคราะห์ผลกระทบของความไม่แน่นอนทางการเมืองต่อพฤติกรรมการลงทุน พบว่า ความไม่แน่นอนทางการเมืองส่งผลให้ปริมาณการซื้อขายลดลง ตลาดหุ้นมีความผันผวนมากขึ้น และนักลงทุนบางส่วนเลือกที่จะถอนการลงทุน และ 3) การเสนอแนะแนวทางในทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ การสร้างเสถียรภาพทางการเมือง การจัดตั้งกลไกเพื่อลดผลกระทบจากเหตุการณ์ทางการเมืองที่ไม่คาดคิด และการสนับสนุนมาตรการป้องกันความเสี่ยงให้นักลงทุน ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายที่มีเสถียรภาพและการสร้างความมั่นใจให้นักลงทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเติบโตของตลาดทุนไทย

คำสำคัญ: ปัจจัยทางการเมือง; ผลกระทบ; การลงทุน; ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Abstract

This research aimed (1) to consider political factors affecting investment in the Stock Exchange of Thailand, (2) to analyze the impact of political uncertainty on investment behavior in the Stock Exchange of Thailand, and (3) to propose political approaches affecting investment in the Stock Exchange of Thailand. The research was qualitative. Key informants included 5 executives of the Stock Exchange of Thailand, 5 politicians, 5 academics, and 10 investors in Bangkok and its vicinity, totaling 25 people by a purposive selection was used. The research instrument was an interview form. Data analysis was conducted in a descriptive summary. The research results found that: (1) the consideration of political factors affecting investment in the Stock Exchange of Thailand included politically motivated opposition to products, protests, political violence, curfew/martial law, coups, elections/dissolution of parliament, and resignations from important positions. These factors significantly affected uncertainty and volatility in the stock market. Investors tended to reduce their investments or turn to safe assets when faced with

political uncertainties, (2) the impact of political uncertainty on investment behavior in the Stock Exchange of Thailand found that political uncertainty reduced trading volume and increased stock market volatility and some investors chose to withdraw their investments, and (3) the suggesting of political approaches that affected investment in the Stock Exchange of Thailand, including creating political stability, establishing mechanisms to reduce the impact of unexpected political events, and supporting risk prevention measures for investors. In this regard, implementing stable policies and building investor confidence were important factors in promoting the growth of the Thai capital market.

Keywords: Political Factors; Affect; Investment; Stock Exchange of Thailand

บทนำ

นับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยเผชิญกับเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการรัฐประหารถึง 13 ครั้ง การยุบสภา 13 ครั้ง การเลือกตั้ง 28 ครั้ง การบังคับใช้รัฐธรรมนูญ 20 ฉบับซึ่งมีการแก้ไขทั้งหมด 22 ครั้ง รวมถึงเหตุการณ์ประท้วงและจลาจลอีกหลายครั้ง โดยเฉพาะในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งที่เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตยและการกระทำรัฐประหารโดยกลุ่มอำนาจทหาร ซึ่งนำไปสู่ความขัดแย้งและการต่อสู้ของภาคประชาชน มาถึงปัจจุบัน (สุธาวลัย พฤกษ์อำไพ และคณะ, 2566) ความเชื่อมโยงระหว่างการเมืองและเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ไม่อาจปฏิเสธได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นตัวสะท้อนความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อเศรษฐกิจโดยรวม ปัจจัยทางการเมืองจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เห็นได้จาก เหตุการณ์ที่ประธานาธิบดีทรัมป์ชนะเลือกตั้งทำให้มีการลดภาษีนิติบุคคลในอัตราสูง ซึ่งทำให้เป็นผลดีต่อ

ธุรกิจต่าง ๆ หรือสงครามการค้าระหว่างอเมริกากับจีนและเรื่องอื่น ๆ อีกมาก หรืออย่างในเมืองไทย เช่น การเกิดการรัฐประหาร การเลือกตั้งใหญ่ เป็นต้น ทั้งหมดนี้ในระยะสั้น ๆ มักจะทำให้ตลาดหุ้นปรับตัวแรงในระดับหนึ่งทั้งทางขึ้นและลงขึ้นอยู่กับมุมมองว่าเหตุการณ์ทางการเมืองนั้นจะส่งผลดีหรือผลเสียต่อการลงทุน (นิเวศน์ เหมวชิรวรากร, 2561) สอดคล้องกับ อลัน ริชาร์ดสัน ผู้จัดการพอร์ตลงทุนของบริษัทบริหารสินทรัพย์ ซัมซุง (2567) กล่าวว่า “สัญญาณใด ๆ ที่บ่งบอกถึงความไม่มั่นคงทางการเมืองจะทำให้นักลงทุนกังวล เพราะแนวโน้มการเติบโตขึ้นอยู่กับนโยบายรัฐบาล และสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันก็แทบจะช่วยเหลืออะไรไม่ได้ เศรษฐกิจมหภาคของไทยในปัจจุบันเติบโตต่ำ หนี้ครัวเรือนก็สูง และมีโอกาสน้อยที่ไทยจะลดอัตราดอกเบี้ย”

พงษ์ศักดิ์ เหลืองอร่ามและยุทธนา เศรษฐพรโมทย์ (2561) ได้ทำงานวิจัยซึ่งพยายามวิเคราะห์ผลกระทบของปัญหาเสถียรภาพทางการเมือง ได้จัดทำดัชนีความไม่แน่นอนทางการเมืองไทย (Political uncertainty index: PUI) ขึ้นเพื่อสะท้อนระดับความไม่แน่นอนทางการเมืองในช่วงเวลาต่าง ๆ ทำให้สามารถนำไปอ้างอิงในการศึกษาผลกระทบของความไม่แน่นอนทางการเมืองในประเทศไทยต่อเศรษฐกิจในมิติต่าง ๆ เช่น ผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ (Luangaram & Sethapramote, 2021) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Trakarnsirinont et al. (2023) ที่พบว่า ความไม่แน่นอนทางการเมืองไทยที่มาจากการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญส่งผลเชิงลบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของกิจการ และความไม่แน่นอนทางการเมืองไทยที่มาจากการเลือกตั้งและการรัฐประหารยังส่งผลให้มูลค่ากิจการลดลง

การศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางการเมืองต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ทั้งนักลงทุนและผู้กำหนดนโยบายสามารถเตรียมความพร้อมและตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลและมั่นใจมากขึ้นในตลาดการเงินและเศรษฐกิจของประเทศ เพราะความไม่แน่นอนทางการเมืองสามารถลดความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ นักลงทุนนอกประเทศอาจมองว่าการลงทุนในประเทศไทยเป็นความเสี่ยงสูง ซึ่งอาจทำให้การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ลดลง การลงทุนที่ลดลงส่งผลให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนและอาจส่งผลต่อความเสถียรภาพของตลาดการเงิน ความไม่แน่นอนทางการเมืองอาจทำให้การซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ลดลง ส่งผลให้สภาพคล่องของตลาดลดลง นักลงทุนอาจรอการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ชัดเจนก่อนที่จะตัดสินใจลงทุน การลดลงของสภาพคล่องสามารถทำ

ให้ความเสี่ยงในตลาดการเงินเพิ่มขึ้น บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อาจต้องเผชิญกับความท้าทายในการวางแผนกลยุทธ์และการดำเนินธุรกิจ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การตัดสินใจทางธุรกิจที่สำคัญ เช่น การขยายกิจการหรือการลงทุนในโครงการใหม่ อาจได้รับผลกระทบจากความไม่แน่นอนทางการเมือง ซึ่งอาจทำให้บริษัทต้องปรับแผนกลยุทธ์บ่อยครั้ง ตลาดหลักทรัพย์มีบทบาทสำคัญในการระดมทุนสำหรับการพัฒนาโครงการใหญ่ๆ ที่สามารถสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจ การลดลงของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์อาจทำให้โครงการที่สำคัญถูกชะลอหรือยกเลิก ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการเติบโตของเศรษฐกิจในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองสามารถส่งผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจและการเงิน นโยบายที่ไม่แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งอาจทำให้การวางแผนการลงทุนและการดำเนินธุรกิจมีความยากลำบาก การกำหนดนโยบายที่ไม่ชัดเจนอาจทำให้เกิดความไม่แน่นอนในตลาดและส่งผลกระทบต่อตัดสินใจลงทุน การวิเคราะห์ปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญในการเข้าใจถึงความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตลาดการเงิน โดยการศึกษาปัจจัยเหล่านี้สามารถช่วยให้ทั้งนักลงทุนและผู้กำหนดนโยบายมีข้อมูลที่จำเป็นในการตัดสินใจที่มีความรู้และมีความมั่นใจมากขึ้นในตลาดการเงินและเศรษฐกิจของประเทศ

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการวิจัยเรื่องนี้จะช่วยให้เข้าใจถึงการที่ปัจจัยการเมืองส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและการเศรษฐกิจอย่างเหมาะสมในอนาคต และเป็นแนวทางในการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ลงทุน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพิจารณาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของความไม่แน่นอนทางการเมืองต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. เพื่อเสนอแนะในทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Securities Exchange of Thailand: SET) ถือเป็นตลาดที่เป็นสื่อกลางทางการซื้อขาย แลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ ทำให้ธุรกิจสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนระยะยาว และเพิ่มความยืดหยุ่นในการ บริหารการเงินให้มีช่องทางการระดมทุนที่หลากหลาย สร้างโอกาสในการต่อยอดให้ธุรกิจเติบโตได้ อย่างมั่นคง (บุลพร วุฒิวนิชยกุล, 2559) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 และเริ่มกิจการเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518 พระราชบัญญัตินี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี 2527 และในปี 2535 ได้ออกพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ภายใต้บทบาทที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในการเป็นศูนย์กลางในการซื้อขายและพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองหลักทรัพย์นักลงทุน เพื่อส่งเสริมการระดมทุนให้แก่กิจการต่าง ๆ เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปอย่างยุติธรรม สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย ทัดเทียมอารยประเทศ และได้ยกระดับตลาดทุนของไทยสู่มาตรฐานสากล ผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดตราสารทุนที่สำคัญ ประกอบด้วย ผู้ออกตราสารทุน ผู้ลงทุน นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ผู้จัดการจำหน่ายหลักทรัพย์ ผู้รับฝาก หลักทรัพย์ สำนักหักบัญชี นายทะเบียน

แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุน

การลงทุน (Investment) หมายถึง การที่นักลงทุนนำเงินที่เหลือจากความต้องการปกติไป ใช้จ่ายซื้ออสังหาริมทรัพย์หรือหลักทรัพย์ของบุคคลหรือสถาบันในวันนี้ โดยนักลงทุนคาดหวังผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยกระแสเงินสดรับในอนาคตนั้นจะชดเชยต่อการนำเงินไปลงทุนให้แก่ผู้ออมเงินช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งกระแสเงินสดที่ได้รับนั้นจะต้องสามารถชดเชยอัตราเงินเฟ้อและชดเชยความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นแก่กระแสเงินสดรับในอนาคต ในการตัดสินใจ ลงทุนนักลงทุนจะต้องคำนึงถึงผลตอบแทนและความเสี่ยงของ

สินทรัพย์ที่ลงทุนในกลุ่มสินทรัพย์ โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบถึงความแตกต่างของผลตอบแทน โดยใช้ผลตอบแทนที่ไม่มีความเสี่ยง เป็นบรรทัดฐานในการวัดอัตราผลตอบแทนตลอดระยะเวลาที่นักลงทุนถือครองสินทรัพย์การลงทุนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ (กัณฐ์มณี สิริยสุภาพงษ์, 2558) (1) การลงทุนเพื่อการบริโภค (Consumer Investment) (2) การลงทุนในธุรกิจ (Business or Economic Investment) และ (3) การลงทุนในหลักทรัพย์ (Financial or Securities Investment) Burton G. Malkiel นักเศรษฐศาสตร์และผู้เขียนหนังสือ “A Random Walk Down Wall Street” ได้ระบุว่าการลงทุนเป็นกระบวนการที่ผู้ลงทุนใช้เงินหรือทรัพย์สินเพื่อซื้อสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์ที่มีโอกาสให้ผลตอบแทนเพิ่มมูลค่าในอนาคตโดยมุ่งหวังให้ผลตอบแทนที่สูงขึ้นมากกว่าที่ลงทุนเข้าไป แนวคิดของเขาเกี่ยวกับ Random Walk ช่วยส่งเสริมให้ผู้ลงทุนสนใจในการลงทุนในกองทุนที่ประสิทธิภาพและมีค่าธรรมเนียมต่ำเพื่อลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มผลตอบแทนในระยะยาว (Burton, 2022)

แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบการเมืองต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2563) ระบุว่า ความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางการเมืองสามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ ดังตัวอย่าง อาทิ การเข้าควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การปรับอัตราภาษีธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงกฎหมายและข้อตกลงที่เป็นอุปสรรค ต่อการลงทุนและดำเนินธุรกิจ การโอนโครงสร้างพื้นฐานบางอย่างให้ถือครองโดยภาครัฐ การเวนคืนกิจการและสินทรัพย์ของบริษัทต่างชาติมาเป็นของรัฐ การลดค่าเงิน การเข้าควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การจำกัดการนำเข้าสินค้าและวัตถุดิบ

ปัจจัยแวดล้อมทางการเมืองและสังคมที่เป็นอุปสรรคต่อธุรกิจ เช่น การต่อต้านการใช้สินค้าจากเหตุจูงใจทางการเมือง การชุมนุมประท้วง ความรุนแรงทางการเมือง การประกาศเคอร์ฟิว การใช้กฎหมายการศึก และการรัฐประหาร

ความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางการเมืองที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ข้างต้น อาจส่งผลกระทบต่อการเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ การเคลื่อนย้ายของแรงงานต่างชาติ ทั้งในส่วนองแรงงานฝีมือและแรงงานไร้ฝีมือ สภาวะความผันผวนทางเศรษฐกิจระยะสั้น รวมถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการค้าตกต่ำลงในภาพรวม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้บริหารในบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 5 คน นักการเมือง จำนวน 5 คน นักวิชาการ จำนวน 5 คน นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 10 คน รวมจำนวน 25 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะต้องมีความรู้และความเข้าใจที่ลึกซึ้งในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากความรู้และประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในผลการวิจัยและการสร้างความเข้าใจในปัญหาหรือประเด็นที่ศึกษาอยู่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (in-depth interview form) สำหรับ การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามแนวการสัมภาษณ์เชิงลึก (Interview Guide) ที่มีโครงสร้างของคำถามแบบกว้าง ๆ (แบบมีโครงสร้างหรือแบบกึ่งโครงสร้าง) เกี่ยวกับปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูล 3 วิธี ได้แก่

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร รวบรวมข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น บทสรุปผู้บริหาร รายงานการประชุม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางการเมืองที่มีผลต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. การสัมภาษณ์เชิงลึก เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลโดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและชัดเจน โดยมีการบันทึกข้อมูลสำคัญและจัดเก็บเป็นไฟล์สำหรับการวิเคราะห์
3. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัยสังเกตเหตุการณ์โดยไม่ให้ผู้ถูกสังเกตทราบ เพื่อให้สถานการณ์ดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติ วิธีการเหล่านี้ช่วยให้ข้อมูลที่ได้มีความชัดเจนและเชื่อถือได้มากขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้ข้อมูลจากการจดบันทึก การบันทึกภาพ และเสียงจากการสัมภาษณ์เฉพาะบุคคล รวมถึงการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยจะทำการวิเคราะห์ในรูปแบบ

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยพิจารณาประเด็นหลักและแบ่งเป็นประเด็นย่อยตามคำถามที่กำหนด จากนั้นจะใช้เทคนิคการสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและแสดงผลกระทบของปัจจัยทางการเมืองต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพิจารณาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการศึกษา ได้พบปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. การต่อต้านการใช้สินค้าจากเหตุจูงใจทางการเมือง ผลการศึกษาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการต่อต้านการใช้สินค้าจากเหตุจูงใจทางการเมืองพบว่า การต่อต้านการใช้สินค้าจากเหตุจูงใจทางการเมืองเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉพาะเมื่อเหตุการณ์ทางการเมืองเช่น การประท้วงหรือการคว่ำบาตรสินค้าซึ่งเป็นผลจากเหตุจูงใจทางการเมืองเกิดขึ้น นักลงทุนมักจะรู้สึกไม่มั่นใจและกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนในตลาด นอกจากนี้ การต่อต้านสินค้าหรือการประท้วงทางการเมืองสามารถทำให้บรรยากาศการลงทุนเสียหายได้ นักลงทุนอาจลดการลงทุนหรือหันไปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำกว่าเพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ดังนั้น จำเป็นต้องมีการพัฒนานโยบายของรัฐบาลเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเมืองและลดผลกระทบของเหตุการณ์ทางการเมืองต่อตลาดทุน เช่น การสร้างกลไกที่ช่วยในการตรวจสอบและจัดการกับเหตุการณ์ทางการเมืองที่กระทบต่อการลงทุน รวมถึงการเสริมสร้างมาตรการป้องกันความเสี่ยงสำหรับนักลงทุนเพื่อรักษาความเชื่อมั่นในตลาดหลักทรัพย์ ดังความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ระบุว่า “...การต่อต้านสินค้าจากเหตุจูงใจทางการเมืองสามารถทำให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนสูง นักลงทุนมีแนวโน้มที่จะชะลอการลงทุนเมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ เราต้องพัฒนานโยบายที่ช่วยสร้างเสถียรภาพทางการเมืองและลดผลกระทบของความไม่แน่นอนในตลาด...”

(ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 ผู้บริหารในบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) “...เหตุการณ์ทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการใช้สินค้าสามารถส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนได้อย่างชัดเจน นักลงทุนอาจลดการลงทุนในตลาดหุ้นและหันไปเลือกสินทรัพย์ที่ปลอดภัยกว่า จึงควรมีมาตรการป้องกันที่เหมาะสมเพื่อรักษาความมั่นคงของตลาด...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 นักวิชาการ) “...เมื่อเกิดการประท้วงหรือการต่อต้านทางการเมือง จะเลือกหลีกเลี่ยงการลงทุนในตลาดหุ้นและหันไปลงทุนในสินทรัพย์ที่เสี่ยงน้อยกว่า การมีนโยบายที่สร้างความมั่นคงทางการเมืองสามารถช่วยให้ความเชื่อมั่นในตลาดกลับมา...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16 นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล)

2. ด้านการชุมนุมประท้วง ผลการศึกษาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการชุมนุมประท้วง พบว่า การชุมนุมประท้วงเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบสำคัญต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดเหตุการณ์การชุมนุมที่มีความรุนแรงหรือลุกลาม นักลงทุนมักจะมีความกังวลเกี่ยวกับความไม่มั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนในตลาด การชุมนุมประท้วงสามารถทำให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนสูงขึ้น นักลงทุนอาจลดการลงทุนหรือหลีกเลี่ยงการลงทุนในช่วงที่มีความไม่แน่นอนสูง ซึ่งอาจนำไปสู่การลดลงของปริมาณการซื้อขายและการลงทุนในตลาดหุ้น นอกจากนี้ ความไม่มั่นคงที่เกิดจากการชุมนุมยังอาจทำให้นักลงทุนต่างชาติถอนเงินทุนออกจากประเทศ ดังนั้น จำเป็นต้องมีการดำเนินนโยบายที่ชัดเจนจากรัฐบาลเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเมือง รวมถึงการพัฒนากลไกในการลดผลกระทบของเหตุการณ์ทางการเมืองต่อตลาดทุน เช่น การจัดการกับการชุมนุมอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงสำหรับนักลงทุนเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในตลาดหุ้น ดังความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ระบุว่า “...การชุมนุมประท้วงเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนอย่างมากครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงหรือมีความไม่แน่นอนสูงขึ้น นักลงทุนมักจะตื่นตระหนกและตัดสินใจขายหุ้นออกมา ทำให้เกิดความผันผวนในตลาดอย่างรุนแรง...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 ผู้บริหารในบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) “...การชุมนุมประท้วงที่รุนแรงอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศในสายตานักลงทุนต่างชาติ ทำให้นักลงทุนเหล่านี้ถอนเงินทุนออกจากประเทศ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจโดยรวม...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 นักการเมือง) “...การชุมนุมประท้วงบ่อยครั้งทำให้ผมลังเลที่จะลงทุนในระยะยาว ผมอยากให้รัฐบาลมีมาตรการป้องกัน

และควบคุมสถานการณ์ให้ดีขึ้น เพื่อให้ผมและนักลงทุนรายอื่น ๆ มั่นใจที่จะลงทุนในประเทศไทย...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14 นักวิชาการ) นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล (25)

3. ด้านความรุนแรงทางการเมือง ผลการศึกษาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านความรุนแรงทางการเมือง พบว่า ความรุนแรงทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อเกิดเหตุการณ์ความรุนแรง เช่น การปะทะกันระหว่างกลุ่มต่าง ๆ หรือความรุนแรงจากการประท้วง นักลงทุนมักมีความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงทางการเมือง ซึ่งสามารถส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจในตลาดการเงินและการลงทุนได้ ความรุนแรงทางการเมืองทำให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนเพิ่มขึ้น นักลงทุนอาจตัดสินใจขายหุ้นเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หรืออาจเลือกลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ เช่น ทองคำหรือพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้มีการไหลออกของเงินทุนจากตลาดหุ้นและลดความเชื่อมั่นของนักลงทุนโดยรวม ดังนั้น การจัดการและลดผลกระทบจากความรุนแรงทางการเมืองเป็นสิ่งสำคัญ เช่น การสร้างกลไกในการป้องกันและจัดการกับสถานการณ์ความรุนแรง เพื่อรักษาความมั่นคงและความเชื่อมั่นในตลาดทุน ดังความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ระบุว่า “...ความรุนแรงทางการเมืองเป็นเหมือนดาบสองคมที่คอยจี้ใจดำของนักลงทุน เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้น ความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศจะลดลงทันที เงินทุนต่างชาติก็จะไหลออกจากประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 ผู้บริหารในบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) “...ความรุนแรงทางการเมืองไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้คนด้วย ความรู้สึกกลัว ความไม่มั่นคง และความไม่ไว้วางใจในรัฐบาล ทำให้ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมบริโภคและการลงทุนในระยะยาว...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 นักวิชาการ) และ “...ได้ติดตามสถานการณ์ในประเทศไทยมาโดยตลอด และต้องยอมรับว่าความรุนแรงทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ลังเลใจในการลงทุนในประเทศไทย การที่รัฐบาลไม่สามารถรักษาความสงบเรียบร้อยได้ ทำให้กังวลใจเกี่ยวกับความเสี่ยงในการสูญเสียเงินทุน...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 21 นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล)

4. การประกาศเคอร์ฟิว/การใช้กฎอัยการศึก ผลการวิจัยปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการประกาศเคอร์ฟิว/การใช้กฎอัยการศึก พบว่า การประกาศเคอร์ฟิวหรือการใช้กฎอัยการศึกเป็นเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การประกาศเคอร์ฟิวมักทำให้เกิดการหยุดชะงักในการดำเนินธุรกิจและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การใช้กฎอัยการศึกสามารถสร้างความวิตกกังวลในหมู่นักลงทุนเกี่ยวกับความไม่แน่นอนและความปลอดภัย ส่งผลให้เกิดการลดลงของความเชื่อมั่นในตลาดหลักทรัพย์และการตัดสินใจลงทุนที่ระมัดระวังมากขึ้น นักลงทุนอาจเลือกที่จะขายหุ้นเพื่อลดความเสี่ยง และหันไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ปลอดภัยกว่า เช่น ทองคำหรือพันธบัตรรัฐบาล การดำเนินการเพื่อจัดการกับสถานการณ์เหล่านี้ เช่น การสร้างกลไกในการรักษาความปลอดภัยและการให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นสิ่งสำคัญเพื่อช่วยเพิ่มความมั่นใจของนักลงทุนและลดผลกระทบที่เกิดขึ้น ดังความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ระบุว่า “...การประกาศเคอร์ฟิวหรือการใช้กฎอัยการศึกทำให้ตลาดหุ้นเผชิญกับความไม่แน่นอนสูง นักลงทุนมักตอบสนองด้วยการขายหุ้นและหันไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ปลอดภัย การมีนโยบายที่ช่วยจัดการกับผลกระทบเหล่านี้จะช่วยรักษาความเชื่อมั่นในตลาด...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 ผู้บริหารในบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) “...การที่รัฐบาลประกาศใช้มาตรการเข้มงวด แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์มีความรุนแรงและอาจยืดเยื้อ การที่นักลงทุนไม่สามารถคาดการณ์อนาคตได้ ทำให้นักลงทุนมีความระมัดระวังในการตัดสินใจลงทุนมากขึ้น และอาจเลือกที่จะถอนเงินลงทุนออกจากตลาดหุ้นไปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำกว่า...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14 นักวิชาการ) “...การประกาศเคอร์ฟิวทำให้ไม่กล้าที่จะลงทุนเพิ่ม จะรอให้สถานการณ์คลี่คลายก่อน แล้วค่อยกลับมาพิจารณาลงทุนใหม่...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 17 นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล)

5. ด้านการปฏิวัติรัฐประหาร ผลการศึกษาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการปฏิวัติรัฐประหาร พบว่า การปฏิวัติรัฐประหารเป็นเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีผลกระทบอย่างมากต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การปฏิวัติรัฐประหารมักนำไปสู่ความไม่แน่นอนทางการเมืองและเศรษฐกิจที่สูง ซึ่งส่งผลให้นักลงทุนเกิดความวิตกกังวลและไม่มั่นใจในเสถียรภาพของตลาด การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลหรือการนำเสนอระเบียบใหม่ที่ไม่คาดคิดมักทำให้การลงทุนชะงักงันและมีความผันผวนสูงขึ้น นักลงทุนอาจเลือกที่จะลดการลงทุนหรือถอนเงินออกจากตลาดเพื่อ

ลดความเสี่ยง ดังนั้น การจัดทำนโยบายเพื่อสร้างความมั่นคงทางการเมืองและระบบกลไกที่สามารถลดผลกระทบจากการปฏิวัติรัฐประหารจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อลดความไม่แน่นอนและเพิ่มความมั่นใจของนักลงทุนในระยะยาว ดังความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ระบุว่า “...การปฏิวัติรัฐประหารยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนในระยะยาวอีกด้วย นักลงทุนต่างชาติจะระมัดระวังในการตัดสินใจลงทุนในประเทศที่มีความเสี่ยงทางการเมืองสูง และอาจหันไปลงทุนในประเทศอื่นที่มีความมั่นคงทางการเมืองมากกว่า...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 ผู้บริหารในบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) “...การปฏิวัติรัฐประหารนอกจากกระทบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว ยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศในสายตานานาชาติ ทำให้ประเทศไทยสูญเสียโอกาสในการดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13 นักวิชาการ) “...รู้สึกไม่มั่นใจและวิตกกังวลมากเมื่อเกิดเหตุการณ์ปฏิวัติรัฐประหารกลัวว่าเงินที่ลงทุนไปจะหายไปหมด...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 18 นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล)

6. ด้านการเลือกตั้ง/การยุบสภา ผลการศึกษาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการเลือกตั้ง/การยุบสภา พบว่า การเลือกตั้งและการยุบสภามีผลกระทบสำคัญต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงที่มีการเลือกตั้งหรือการยุบสภา ความไม่แน่นอนทางการเมืองที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือการเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายทำให้ตลาดทุนมีความผันผวน นักลงทุนมักกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากนโยบายใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการขายหุ้นหรือการถอนการลงทุนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยง การมีมาตรการที่ชัดเจนในการจัดการกับผลกระทบเหล่านี้และการพัฒนานโยบายที่สามารถเพิ่มความเชื่อมั่นในตลาดจะช่วยลดความไม่แน่นอนและสร้างเสถียรภาพให้กับตลาดทุน ดังความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ระบุว่า “...การเลือกตั้งเป็นกลไกสำคัญในการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลและนโยบาย แต่กระบวนการนี้ก็มักจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน รัฐบาลใหม่ควรมีนโยบายที่ชัดเจนและสื่อสารกับภาคเอกชนอย่างโปร่งใส เพื่อสร้างความมั่นใจให้นักลงทุน...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 นักการเมือง) “...การเปลี่ยนแปลงนโยบายที่เกิดขึ้นหลังการเลือกตั้ง อาจส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจบางประเภทอย่างมาก ตัวอย่างเช่น หากมีการ

เปลี่ยนแปลงนโยบายภาษี อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตของบริษัทจดทะเบียน...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14 นักวิชาการ) “...คิดว่ารัฐบาลควรมีนโยบายที่สอดคล้องกันและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้นักลงทุน การเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยครั้งจะทำให้เกิดความไม่แน่นอนและส่งผลเสียต่อตลาดหุ้น...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 22 นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล)

7. ด้านการลาออกจากตำแหน่งที่สำคัญ ผลการศึกษาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการลาออกจากตำแหน่งที่สำคัญพบว่า การลาออกจากตำแหน่งที่สำคัญในระดับสูงของรัฐบาลหรือหน่วยงานหลัก เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือผู้บริหารระดับสูงขององค์กรที่สำคัญสามารถสร้างความไม่แน่นอนในตลาดการเงินได้อย่างมีนัยสำคัญ การลาออกดังกล่าวมักนำไปสู่ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับทิศทางนโยบายใหม่ การเปลี่ยนแปลงในกลยุทธ์การบริหาร และผลกระทบต่อความเสถียรของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นักลงทุนอาจตอบสนองด้วยการลดการลงทุนหรือถอนทุนออกจากตลาดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น การมีมาตรการเพื่อจัดการกับความไม่แน่นอนและสร้างความมั่นใจในตลาด เช่น การสื่อสารนโยบายที่ชัดเจนและการวางแผนทางกลยุทธ์ที่รัดกุมจะช่วยลดผลกระทบเชิงลบเหล่านี้ได้ ดังความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ระบุว่า “...การลาออกของบุคคลที่สำคัญทางการเมืองสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของตลาดหุ้นได้ การสื่อสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและการจัดทำแผนสำรองจะช่วยลดความไม่แน่นอนและสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุน...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 นักการเมือง) “...การลาออกจากตำแหน่งที่สำคัญส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนในตลาดการเงิน การที่นักลงทุนไม่มั่นใจในเสถียรภาพของรัฐบาลหรือหน่วยงานที่สำคัญอาจทำให้เกิดการเคลื่อนไหวในตลาด การสร้างกลไกที่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์เหล่านี้อย่างรวดเร็วถือเป็นสิ่งสำคัญ...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15 นักวิชาการ) “...การลาออกของบุคคลสำคัญทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับทิศทางของนโยบายใหม่ นักลงทุนอาจจะตัดสินใจลดการลงทุนในช่วงที่มีความไม่แน่นอน การมีมาตรการที่ชัดเจนในการจัดการกับผลกระทบจากการลาออกจะช่วยให้ตลาดมีความเสถียร...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 24 นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล)

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของความไม่แน่นอนทางการเมืองต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากวิเคราะห์ผลกระทบของความไม่แน่นอนทางการเมืองต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ความไม่แน่นอนทางการเมืองส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ นักลงทุนมักจะปรับตัวด้วยการชะลอการลงทุนเมื่อเกิดเหตุการณ์ทางการเมืองที่ไม่คาดคิด เช่น การเปลี่ยนแปลงรัฐบาล การเลือกตั้ง หรือการประท้วงที่อาจทำให้เกิดความไม่แน่นอนในนโยบายทางเศรษฐกิจ เมื่อสถานการณ์เหล่านี้เกิดขึ้น นักลงทุนส่วนใหญ่มีกลตปริมาณการซื้อขายในตลาดหุ้นและหันไปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำกว่า เช่น ทองคำหรือพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น ซึ่งมีความเสี่ยงน้อยกว่า นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนยังส่งผลให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนสูงขึ้น ทำให้มีนักลงทุนต่างชาติบางส่วนถอนทุนออกจากประเทศไทยเพราะความกังวลเกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจที่อาจเปลี่ยนแปลงในอนาคต การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมืองและเศรษฐกิจยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ระบุว่า “...ความไม่แน่นอนทางการเมืองสร้างแรงกดดันอย่างมากต่อตลาดหุ้น นักลงทุนมักจะระงับในการลงทุนมากขึ้นเมื่อมีความกังวลว่าการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือนโยบาย...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 ผู้บริหารในบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) “...นักลงทุนมักจะเปลี่ยนกลยุทธ์การลงทุน โดยหันไปเลือกลงทุนในสินทรัพย์ที่ปลอดภัยกว่า เช่น ทองคำ ซึ่งส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์มีการซื้อขายน้อยลงและผันผวนมากขึ้น...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 นักวิชาการ) “...ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งหรือข่าวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล จะชะลอการลงทุนในตลาดหุ้น เพราะกลัวว่านโยบายเศรษฐกิจอาจเปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อบริษัทที่ลงทุน จึงเลือกลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลหรือทองคำแทนในช่วงที่มีความไม่แน่นอน...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19 นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล) “...การที่รัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ทำให้ไม่มั่นใจในนโยบายที่จะออกมาในอนาคต จึงไม่กล้าที่จะลงทุนในระยะยาว...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 21 นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล)

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางในทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการศึกษาได้พบว่า ในทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถระบุได้อย่างชัดเจนในสามด้านหลัก คือ (1) นโยบายของรัฐบาลเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเมือง รัฐบาลควรดำเนินนโยบายเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเมือง ไม่ที่จะเป็นการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองอย่างสันติ การสนับสนุนการเลือกตั้งที่โปร่งใสและเป็นธรรม รวมถึงการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น นโยบายที่เสถียรจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ (2) กลไกในการลดผลกระทบของเหตุการณ์ทางการเมืองต่อตลาดทุน ควรมีการจัดตั้งกลไกหรือมาตรการเฉพาะเพื่อลดผลกระทบจากเหตุการณ์ทางการเมืองที่ไม่คาดคิด เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบของการเมืองต่อการลงทุน หรือการออกมาตรการช่วยเหลือนักลงทุนในช่วงวิกฤติ เช่น ลดหย่อนภาษี หรือให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และ (3) มาตรการป้องกันความเสี่ยงสำหรับนักลงทุน การสนับสนุนให้มีมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่เหมาะสม เช่น การเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางการเมือง การจัดทำแผนป้องกันความเสี่ยงด้านการลงทุน หรือการสร้างผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สามารถรองรับความผันผวนจากเหตุการณ์ทางการเมือง ดังความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ระบุว่า “...ข้อเสนอแนะของเราคือรัฐบาลควรเน้นการสร้างเสถียรภาพทางการเมืองที่ยั่งยืน พร้อมกับจัดทำนโยบายที่ชัดเจนและสม่ำเสมอ เพื่อดึงดูดการลงทุนในระยะยาว...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 ผู้บริหารในบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) “...จำเป็นต้องมีการเจรจาและการประนีประนอมระหว่างฝ่ายการเมืองต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมหลักการประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนานโยบาย...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 นักการเมือง) “...แนะนำว่าควรมีการจัดตั้งศูนย์กลางข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลการเมืองและเศรษฐกิจเพื่อให้บริการแก่นักลงทุนอย่างต่อเนื่อง...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13 นักวิชาการ) “...สิ่งที่นักลงทุนต้องการคือความมั่นคงและข้อมูลที่สามารถเชื่อถือได้ หากรัฐบาลสามารถจัดการกับสถานการณ์ทางการเมืองได้ดีกว่านี้ ตลาดก็也将มีความมั่นคงและดึงดูดการลงทุนมากขึ้น...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16 นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล) “...อยากเห็นรัฐบาลสร้างมาตรการ

ป้องกันความเสี่ยงที่ดีขึ้นเพื่อปกป้องนักลงทุนจากเหตุการณ์ทางการเมืองที่ไม่คาดคิด...” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 25 นักลงทุนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล)

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพิจารณาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำแนกเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการต่อต้านการใช้สินค้าจากเหตุจูงใจทางการเมือง พบว่า การต่อต้านการใช้สินค้าจากเหตุจูงใจทางการเมืองเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉพาะเมื่อเหตุการณ์ทางการเมืองเช่น การประท้วงหรือการคว่ำบาตรสินค้าซึ่งเป็นผลจากเหตุจูงใจทางการเมืองเกิดขึ้น นักลงทุนมักจะรู้สึกไม่มั่นใจและกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนในตลาด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรวัต เทียมหมอก และสุเมธ ธูดารাত্রะกุล (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการลงทุนของนักลงทุนรายย่อยในเขตภาคกลางในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อาชีพ รายได้ ปัจจัยเศรษฐกิจ/การเมือง ข้อมูลกลุ่มอุตสาหกรรม การวิเคราะห์พื้นฐาน การวิเคราะห์เทคนิคหุ้นรายตัว และข่าวสารหุ้นรายตัวมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการลงทุน

2. ด้านการชุมนุมประท้วง พบว่า การชุมนุมประท้วงเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดเหตุการณ์การชุมนุมที่มีความรุนแรงหรือลุกลาม นักลงทุนมักจะมีความกังวลเกี่ยวกับความไม่มั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนในตลาด การชุมนุมประท้วงสามารถทำให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นรเศรษฐ์ ศรีธานี (2566) ได้ศึกษาเรื่องตลาดหลักทรัพย์มีปฏิริยาอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ผลการศึกษาพบว่าความไม่แน่นอนทางการเมืองในประเทศไทยส่งผลลบต่อความผันผวนของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งบ่งชี้ว่าความผันผวนของตลาดหลักทรัพย์เกิดจากข่าวร้ายมากกว่าข่าวดีจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองโดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์คือค่าแกมมามีค่าเป็นบวกอย่างมี

นัยสำคัญในแบบจำลอง GJR-GARCH ดังนั้นในช่วงดังกล่าวตลาดหลักทรัพย์จึงเกิดภาวะดัชนีเป็นขาลงส่งผลให้ผลตอบแทนติดลบ

3. ด้านความรุนแรงทางการเมือง พบว่า ความรุนแรงทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อเกิดเหตุการณ์ความรุนแรง เช่น การปะทะกันระหว่างกลุ่มต่าง ๆ หรือความรุนแรงจากการประท้วง นักลงทุนมักมีความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงทางการเมือง ซึ่งสามารถส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจในตลาดการเงินและการลงทุนได้ ความรุนแรงทางการเมืองทำให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนเพิ่มขึ้น นักลงทุนอาจตัดสินใจขายหุ้นเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หรืออาจเลือกลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ เช่น ทองคำหรือพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้มีการไหลออกของเงินทุนจากตลาดหุ้นและลดความเชื่อมั่นของนักลงทุนโดยรวม ดังนั้น การจัดการและลดผลกระทบจากความรุนแรงทางการเมืองเป็นสิ่งสำคัญ เช่น การสร้างกลไกในการป้องกันและจัดการกับสถานการณ์ความรุนแรง เพื่อรักษาความมั่นคงและความเชื่อมั่นในตลาดหุ้น ทั้งนี้เป็นเพราะความรุนแรงทางการเมืองสร้างความไม่แน่นอนในสภาพแวดล้อมทางการลงทุน ซึ่งเป็นผลให้เกิดความกังวลในหมู่นักลงทุนเกี่ยวกับเสถียรภาพและความปลอดภัยในการลงทุน การปะทะกันหรือการประท้วงที่รุนแรงอาจส่งผลให้รัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายกะทันหัน หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจโดยตรง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ความขัดแย้งทางการเมือง จากการสำรวจเมื่อถามถึงความกังวลของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบจากความขัดแย้งทางการเมือง พบว่า ตัวอย่าง ร้อยละ 38.93 ระบุว่า เศรษฐกิจที่ย่ำแย่ลง รองลงมา ร้อยละ 20.08 ระบุว่า ความแตกแยกในสังคม

4. ด้านการประกาศเคอร์ฟิว/การใช้กฏอัยการศึก พบว่า การประกาศเคอร์ฟิวหรือการใช้กฏอัยการศึกเป็นเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การประกาศเคอร์ฟิวมักทำให้เกิดการหยุดชะงักในการดำเนินธุรกิจและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การใช้กฏอัยการศึกสามารถสร้างความวิตกกังวลในหมู่นักลงทุนเกี่ยวกับความไม่แน่นอนและความปลอดภัย ส่งผลให้เกิดการลดลงของความเชื่อมั่นในตลาดหลักทรัพย์และการตัดสินใจลงทุนที่ระมัดระวังมากขึ้น นักลงทุนอาจเลือกที่จะขายหุ้นเพื่อลดความเสี่ยง และหันไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ปลอดภัยกว่า เช่น ทองคำหรือพันธบัตรรัฐบาล การดำเนินการเพื่อจัดการกับสถานการณ์เหล่านี้ เช่น การสร้างกลไกในการรักษาความปลอดภัย

และการให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นสิ่งสำคัญเพื่อช่วยเพิ่มความมั่นใจของนักลงทุนและลดผลกระทบที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เป็นการประกาศเคอร์ฟิวหรือการใช้กฎอัยการศึกเป็นสัญญาณบ่งบอกถึงความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและทำให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนสูงขึ้น นักลงทุนจึงมักจะเลือกที่จะขายหุ้นเพื่อลดความเสี่ยง และหันไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ปลอดภัยกว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของปัจจัยเสี่ยงเชิงนโยบายเศรษฐกิจและการเมืองต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและผลตอบแทนตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีความไม่แน่นอนทางนโยบายการค้าส่งผลกระทบอย่างมีนัยยะต่ออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจระยะสั้นของไทย และส่งผลให้ความผันผวนของเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ในขณะที่ความเสี่ยงจากนโยบายเศรษฐกิจโลกมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของความผันผวนของเศรษฐกิจ ส่วนผลต่อตลาดการเงินพบว่า ผลตอบแทนหลักทรัพย์ปรับตัวลดลงตามความไม่แน่นอนทางนโยบายเศรษฐกิจโลก และความไม่แน่นอนทางการเมืองไทยเพิ่มขึ้น

5. ด้านการปฏิวัติรัฐประหาร ผลการศึกษาปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการปฏิวัติรัฐประหาร พบว่า การปฏิวัติรัฐประหารเป็นเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีผลกระทบอย่างมากต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การปฏิวัติรัฐประหารมักนำไปสู่ความไม่แน่นอนทางการเมืองและเศรษฐกิจที่สูง ซึ่งส่งผลให้นักลงทุนเกิดความวิตกกังวลและไม่มั่นใจในเสถียรภาพของตลาด การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลหรือการนำเสนอระเบียบใหม่ที่ไม่คาดคิดมักทำให้การลงทุนชะงักงันและมีความผันผวนสูงขึ้น นักลงทุนอาจเลือกที่จะลดการลงทุนหรือถอนเงินออกจากตลาดเพื่อลดความเสี่ยง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม และคณะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจไทยท่ามกลางความไม่แน่นอน: ปรับกระบวนทัพ รับความท้าทาย พบว่า ความไม่แน่นอนทางการเมืองไทย ความไม่แน่นอนด้านการเมืองประทุขึ้นหลายครั้งในช่วงปี 2006-2014 และแนวโน้มมีการเพิ่มสูงขึ้นอีกครั้งในปี 2020 เมื่อประเมินผลกระทบของความไม่แน่นอนต่อเศรษฐกิจไทย พบว่า การเพิ่มขึ้นของความไม่แน่นอนส่งผลในทางลบต่อผลิตภัณฑ์

มวลรวมภายในประเทศ (GDP) โดยเฉพาะภาคการลงทุนของภาคเอกชนและภาคการส่งออกที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง

6. ด้านการเลือกตั้ง/การยุบสภา พบว่า การเลือกตั้งและการยุบสภามีผลกระทบสำคัญต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงที่มีการเลือกตั้งหรือการยุบสภา ความไม่แน่นอนทางการเมืองที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือการเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายทำให้ตลาดทุนมีความผันผวน นักลงทุนมักจะกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากนโยบายใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการขายหุ้นหรือการถอนการลงทุนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยง การมีมาตรการที่ชัดเจนในการจัดการกับผลกระทบเหล่านี้และการพัฒนานโยบายที่สามารถเพิ่มความเชื่อมั่นในตลาดจะช่วยลดความไม่แน่นอนและสร้างเสถียรภาพให้กับตลาดทุน ทั้งนี้เป็นเพราะแต่ละพรรคการเมืองมักมีนโยบายที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะนโยบายเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจและตลาดทุน เช่น การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี การควบคุมราคา หรือการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน นักลงทุนไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่ารัฐบาลใหม่จะมีนโยบายอย่างไร ทำให้เกิดความไม่แน่นอนและความเสี่ยงในการลงทุน ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Luangaram and Sethapramote (2020) ได้ศึกษาเรื่อง Capital Flows and Political Conflicts: Evidence from Thailand พบว่า ผลจากความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทยส่งผลต่อการลดลงของเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งทางตรง (FDI) และเงินลงทุนในตลาดการเงิน (FPI) โดยผลกระทบจะพบเฉพาะในช่วงที่ปัญหาอยู่ในช่วงที่มีความขัดแย้งอย่างรุนแรง ในขณะที่ช่วงที่มีความขัดแย้งอยู่ในระดับไม่สูงมาก ความเสี่ยงทางการเมืองจะไม่ส่งผลต่อการลงทุนจากต่างประเทศ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาผลจากความขัดแย้งในมิติต่าง ๆ ความขัดแย้งในเชิงที่มีความรุนแรงเกิดขึ้น ทั้งกรณีที่มีการใช้กฎหมายการศึก และมีการปฏิวัติ จะส่งผลให้เงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศลดลงอย่างมาก ในขณะที่เหตุการณ์ชุมนุมประท้วง และกระบวนการปฏิรูปที่มีความยืดหยุ่นจะเป็นมิติสำคัญที่ส่งผลต่อการลงทุนในตลาดการเงินจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาไม่พบว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในมิติของการเลือกตั้ง ส่งผลกระทบเงินลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งประเด็นนี้ ถือเป็นแนวทางสำคัญในกรณีที่ความขัดแย้งไม่สามารถหาข้อยุติได้ การเลือกตั้งอาจเป็นทางออกสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจน้อยที่สุด

7. ด้านการลาออกจากตำแหน่งที่สำคัญ พบว่า การลาออกจากตำแหน่งที่สำคัญในระดับสูงของรัฐบาลหรือหน่วยงานหลัก เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือผู้บริหารระดับสูงของ

องค์กรที่สำคัญสามารถสร้างความไม่แน่นอนในตลาดการเงินได้อย่างมีนัยสำคัญ การลาออกดังกล่าวมักจะนำไปสู่ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับทิศทางนโยบายใหม่ การเปลี่ยนแปลงในกลยุทธ์การบริหาร และผลกระทบต่อความเสถียรของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นักลงทุนอาจตอบสนองด้วยการลดการลงทุนหรือถอนทุนออกจากตลาดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น การมีมาตรการเพื่อจัดการกับความไม่แน่นอนและสร้างความมั่นใจในตลาด เช่น การสื่อสารนโยบายที่ชัดเจนและการวางแผนทางกลยุทธ์ที่รัดกุมจะช่วยลดผลกระทบเชิงลบเหล่านี้ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะการลาออกอาจสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งภายในรัฐบาลหรือองค์กร ซึ่งอาจนำไปสู่ความไม่มั่นคงทางการเมืองและส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน อีกทั้งการลาออกของบุคคลสำคัญอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายที่สำคัญ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจและเศรษฐกิจโดยรวม เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงิน การคลัง หรือการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม และคณะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจไทยท่ามกลางความไม่แน่นอน: ปรับกระบวนการ รับความท้าทาย ผลการศึกษายังพบว่า ในช่วงที่เศรษฐกิจเผชิญกับความไม่แน่นอนที่สูง การดำเนินนโยบายการเงินของภาครัฐมีประสิทธิภาพลดลงอย่างชัดเจน ดังนั้น ภาคเอกชนจึงจำเป็นต้องเร่งปรับตัวเพื่อรับมือกับความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของความไม่แน่นอนทางการเมืองต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลกระทบของความไม่แน่นอนทางการเมืองต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ความไม่แน่นอนทางการเมืองส่งผลกระทบเชิงลบต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ นักลงทุนมักจะปรับตัวด้วยการชะลอการลงทุนเมื่อเกิดเหตุการณ์ทางการเมืองที่ไม่คาดคิด เช่น การเปลี่ยนแปลงรัฐบาล การเลือกตั้ง หรือการประท้วงที่อาจทำให้เกิดความไม่แน่นอนในนโยบายทางเศรษฐกิจ เมื่อสถานการณ์เหล่านี้เกิดขึ้น นักลงทุนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการซื้อขายในตลาดหุ้นและหุ้นไปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำกว่า เช่น ทองคำหรือพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น ซึ่งมีความเสี่ยงน้อยกว่า นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนยังส่งผลให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนสูงขึ้น ทำให้มีนักลงทุนต่างชาติบางส่วนถอนทุนออกจากประเทศไทยเพราะความกังวลเกี่ยวกับ

นโยบายเศรษฐกิจที่อาจเปลี่ยนแปลงในอนาคต การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมืองและเศรษฐกิจยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้เป็นเพราะเหตุการณ์ทางการเมืองที่ไม่แน่นอนทำให้ยากต่อการคาดการณ์ทิศทางของเศรษฐกิจและตลาดหุ้นในอนาคต นักลงทุนจึงมีความลังเลในการตัดสินใจลงทุนระยะยาว อีกทั้งความไม่แน่นอนทางการเมืองเพิ่มความเสี่ยงในการลงทุน ทำให้นักลงทุนอาจสูญเสียเงินลงทุนหากสถานการณ์เลวร้ายลง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธาวลัย พุกษ์อำไพ, ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์ และพงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม (2567) ความไม่แน่นอนทางการเมือง การตัดสินใจลงทุน และผลการดำเนินงานของกิจการ: หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผลการศึกษาสนับสนุนสมมติฐานที่ว่า ความไม่แน่นอนทางการเมืองส่งผลเชิงลบต่อการเติบโตของเศรษฐกิจผ่านการลดการลงทุนของกิจการในภาคเศรษฐกิจจริง อีกทั้งความไม่แน่นอนทางการเมืองยังส่งผลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานของกิจการ โดยการลดการลงทุนหรือการชะลอการลงทุนของกิจการอาจเนื่องมาจากฝ่ายบริหารรอความชัดเจนของนโยบายที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงในช่วงที่มีความไม่แน่นอนทางการเมืองสูง เช่นเดียวกับผู้บริโภครีหรือตลาดที่อาจชะลอหรือลดการบริโภคในช่วงที่มีความไม่แน่นอนทางการเมืองสูงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกิจการ

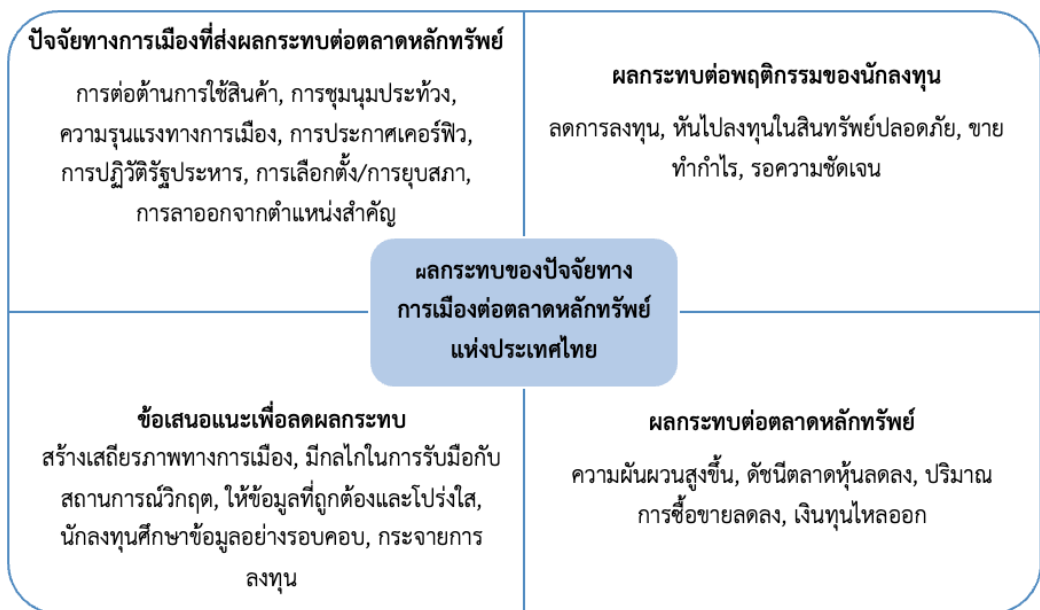
วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะในทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะในทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถระบุได้อย่างชัดเจนในสามด้านหลัก คือ (1) นโยบายของรัฐบาลเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเมือง รัฐบาลควรดำเนินนโยบายเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองอย่างสันติ การสนับสนุนการเลือกตั้งที่โปร่งใสและเป็นธรรม รวมถึงการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น นโยบายที่เสถียรจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ (2) กลไกในการลดผลกระทบของเหตุการณ์ทางการเมืองต่อตลาดทุน ควรมีการจัดตั้งกลไกหรือมาตรการเฉพาะเพื่อลดผลกระทบจากเหตุการณ์ทางการเมืองที่ไม่คาดคิด เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบของการเมืองต่อการลงทุนหรือการออกมาตรการช่วยเหลือนักลงทุนในช่วงวิกฤติ เช่น ลดหย่อนภาษี หรือให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และ (3) มาตรการป้องกันความเสี่ยงสำหรับนักลงทุน การสนับสนุนให้มีมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่เหมาะสม เช่น การเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ

สถานการณ์ทางการเมือง การจัดทำแผนป้องกันความเสี่ยงด้านการลงทุน หรือการสร้างผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สามารถรองรับความผันผวนจากเหตุการณ์ทางการเมือง ทั้งนี้เป็นเพราะเมื่อรัฐบาลสามารถรักษาความมั่นคงทางการเมืองได้ นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศจะรู้สึกมั่นใจมากขึ้นในการลงทุน เนื่องจากเห็นว่าประเทศมีความเสถียรและสามารถเติบโตได้ในระยะยาว การมีกลไกในการติดตามสถานการณ์ แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับปัญหาและพร้อมที่จะเข้ามาช่วยเหลือนักลงทุน และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเพียงพอจะช่วยให้ นักลงทุนสามารถตัดสินใจลงทุนได้อย่างรอบคอบมากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุธาวัลย์ พงษ์อำไพ, ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์ และพงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม (2567) ความไม่แน่นอนทางการเมือง การตัดสินใจลงทุนและผลการดำเนินงานของกิจการ: หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาคการเมือง ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน ควรร่วมมือกันในการลดความขัดแย้งและความเสี่ยงทางการเมือง เพื่อช่วยส่งเสริมการลงทุนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

สรุปองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับผลกระทบของปัจจัยทางการเมืองต่อตลาดหลักทรัพย์พบว่า ผลกระทบจากปัจจัยทางการเมืองต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความหลากหลายและส่งผลกระทบอย่างชัดเจน การต่อต้านการใช้สินค้าอาจทำให้ราคาหุ้นลดลงเนื่องจากภาพลักษณ์ของบริษัทเสื่อมเสีย ในขณะที่การชุมนุมประท้วงและความรุนแรงทางการเมืองสามารถสร้างความไม่มั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจ ทำให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนเพิ่มขึ้น การประกาศเคอร์ฟิวหรือการใช้กฎอัยการศึกแสดงถึงสถานการณ์วิกฤต ซึ่งทำให้นักลงทุนวิตกกังวลและถอนทุนออกจากตลาด ขณะที่การปฏิวัติรัฐประหารสร้างความไม่แน่นอนทางการเมืองสูงและทำให้ตลาดหุ้นผันผวนอย่างรุนแรง การเลือกตั้งและการยุบสภาทำให้เกิดความไม่แน่นอนเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลใหม่ ซึ่งส่งผลต่อตลาดหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ การลาออกจากตำแหน่งสำคัญสร้างความไม่แน่นอนและลดความเชื่อมั่นของนักลงทุน นักลงทุนมักจะตอบสนองต่อความไม่แน่นอนทางการเมืองด้วยการลดการลงทุน หันไปลงทุนในสินทรัพย์

ปลอดภัย เช่น ทองคำ หรือพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น และทำให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนสูงขึ้น ข้อเสนอเพื่อลดผลกระทบของความไม่แน่นอนทางการเมืองรวมถึงการสร้างเสถียรภาพทางการเมืองโดยรัฐบาล การมีกลไกในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤตและให้ข้อมูลที่ถูกต้องโดยตลาดหลักทรัพย์ และการศึกษาข้อมูลอย่างรอบคอบพร้อมกับการกระจายการลงทุนของนักลงทุน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการสร้างเสถียรภาพทางการเมืองเป็นอันดับแรก โดยการจัดการความขัดแย้งอย่างสันติ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ และป้องกันการเกิดความขัดแย้งใหม่ ๆ

1.2 รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างกลไกที่ชัดเจนในการติดตามและประเมินผลกระทบของเหตุการณ์ทางการเมืองต่อตลาดทุน รวมถึงการมีแผนรับมือและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอย่างทันท่วงที

1.3 รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสื่อสารข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจอย่างโปร่งใสและทันท่วงที เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน

1.4 ส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนให้มีความแข็งแกร่งและมีสภาพคล่อง เพื่อเพิ่มความสามารถในการรับมือกับความผันผวนที่เกิดจากปัจจัยทางการเมือง

2) ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

2.1 รัฐบาลควรสร้างเสถียรภาพทางการเมืองผ่านการจัดการความขัดแย้งและการสนับสนุนการเลือกตั้งที่โปร่งใส

2.2 รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดตั้งกลไกเพื่อลดผลกระทบจากเหตุการณ์ทางการเมือง เช่น คณะกรรมการติดตามสถานการณ์และมาตรการช่วยเหลือในวิกฤติ

2.3 รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนการสร้างมาตรการป้องกันความเสี่ยง เช่น การเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่รองรับความผันผวน

3) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางการเมืองต่อภาคส่วนต่าง ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ เช่น ภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดย่อม

3.2 ศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของปัจจัยทางการเมืองต่อตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค

3.3 ศึกษาพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนรายย่อยในช่วงที่มีความไม่แน่นอนทางการเมือง

3.4 ศึกษาพัฒนาแบบจำลองคาดการณ์เพื่อประเมินผลกระทบของปัจจัยทางการเมืองต่อตลาดหลักทรัพย์ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กณัฐ ธีสุริยสุภากค์. (2558). การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงของการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างโดยใช้ทฤษฎีกำหนดราคาอัตราผลตอบแทน (CAPM). ใน *สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเอเชีย.
- คณะผู้จัดทำ. (2563). *เศรษฐกิจไทยท่ามกลางความไม่แน่นอน: ปรับกระบวนการที่รับผิดชอบต่อความท้าทาย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ และธนาคารแห่งประเทศไทย.
- พงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม, ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์. (2563). *เศรษฐกิจไทยท่ามกลางความไม่แน่นอน: ปรับกระบวนการที่รับผิดชอบต่อความท้าทาย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ และธนาคารแห่งประเทศไทย.
- เรวัต เทียมหมอก และสุเมธ ชูดาราทระกุล. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการลงทุนของนักลงทุนรายย่อยในเขตภาคกลางในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารรัชต์ภาคย์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 14(36), 147-162.
- นิเวศน์ เหมวชิรวารกร. (2562). *การเมืองกับตลาดหุ้น*. เรียกใช้เมื่อ 25 พฤษภาคม 2567, จาก <https://www.finnomena.com/dr-niwes/politics-stock-market/>
- นรเศรษฐ ศรีธานี. (2566). ตลาดหลักทรัพย์มีปฏิกริยาอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง. *วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 6(2), 15-30.
- ศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2563). *การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเมืองและผลกระทบต่อธุรกิจ*. เรียกใช้เมื่อ 26 มีนาคม 2567, จาก https://sasiconsulting.com/wp-content/uploads/2020/02/Political-Risk-Analysis_by-Nattwee-Kosathi.pdf
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า). (2567). *ความขัดแย้งทางการเมือง*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุธาวลัย พุกกะอำไพ, ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์ และพงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม. (2567). ความไม่แน่นอนทางการเมือง การตัดสินใจลงทุนและผลการดำเนินงานของกิจการ: หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารเกษตรศาสตร์ธุรกิจประยุกต์*, 18(28), 54-71.

- Burton, M. G. (2022). The Efficient Market Hypothesis and Its Critics. *Journal of Economic Perspectives*, 17(1), 59–82.
- Luangaram, P., & Sethapramote, Y. (2018). *Economic impacts of Political Uncertainty in Thailand*. PIER Discussion Papers, 86.
- Luangaram, P., & Sethapramote, Y. (2020). Capital flows and political conflicts: Evidence from Thailand. *The Economics of Peace and Security Journal*, 15(2), 83-100.
- Allen Richardson. (2567). *Analyzing the Thai Economy*. Retrieved June 22, 2567, from https://www.bangkokbiznews.com/world/1129302#google_vignette
- Bulporn Wuttivanishyakul. (2559). *Empirical Evidence on Post-Earnings Announcement Drift: Case Study of Listed Securities in the Stock Exchange of Thailand*. Independent Study Master of Science in Finance, Bangkok University.
-